

RECTOR ZWAERDECROON EN ZIJN KORAN DOOR W. J. L. POELMANS

IN zijn bijdrage „Een koranspreuk in de Grootkerk”¹⁾ oppert Dr. J. R. Callenbach de vraag: Kon hij (Zwaerde-croon) dit grafschrift doen plaatsen? Was hij eenigszins bekend met den koran en met het Arabisch? en laat als antwoord op deze vraag volgen: „ik wijs naar zijn tweede huwelijk. Hij koos toen als echtgenoot Sara van den Broucke of van den Broeke, de zuster van Pieter van den Broeke, commandeur uit Oost-Indië, die in Noordwijk was gaan wonen en den 14en Maart 1633 aldaar aan zijn zwager Zwaerde-croon een huis verkocht op het oude Marktveld. Wijst de verwantschap met dezen commandant niet den weg, waarlangs Zwaerdecroon kennis van koran en Arabisch kan hebben verkregen?”

Door een gelukkig toeval meen ik in staat te zijn een antwoord op deze vraag te geven. Immers voor notaris Arent van der Graeff te Rotterdam maken op 7 Mei 1650 testament: Dr. Henricus Swaerdecroon, rector in de Latijnsche schole binnen deser stede en Sara van den Broeck, echteluyden. Hierin worden genoemd: huwelijksvoorwaarden voor den notaris Abraham Vliet te Amsterdam 29 December 1629, een akte van uitkoop ten behoeve van zijn voorkinderen voor den notaris Pieter van Leeuw te Leiden 29 Juni 1629, zijn boeken, getaxeerd door Bonaventura Elsevier op 835 gulden „uutgesondert den Alcoran bij des testateurs eygen hant geschreven, die eerst vercocht was ende daernaer wederom voor tweehondert gulden bij hem testateur gecocht is, waarvan hiernaer gedisponeert sal werden”²⁾.

Wij citeeren nog uit genoemd testament: „Prelegaterende

1) Rotterdamsch Jaarboekje, Tweede reeks, Derde jaargang, 1915 blz. 84.

2) Verder noemt hij nog in dit testament zijn overleden moeder Elisabeth van Loenresloot, een vicarie te Utrecht gesticht door zijn voorvader Johan van Loenresloot, zijn voorzoon mr. Bernardus, voordochter Willemina, getrouwd met haar neef Bernardus Swaerdecroon, dochter Machtelt, zonen Daniel en Theophilis en kleinzoon Fredericus Swaerdecroon, (zoon Pieter wordt niet genoemd). Zie voor een overzicht der familie Zwaerdecroon Oud-Holland XIII 1895 blz. 57 en Navorscher 1854. Bijblad VII en LXXVIII.

ende vooruutmakende vorder d'een d'ander d'eerststervende de langstlevende de silvere lampetschotel, daer haer testanten wapen respectie alsmede die van de heeren Burgermeesteren ende de stadt Rotterdam op staen, metten hiervooren verhaelden Arabischen Alcoran bij sijn testateurs eygen hant geschreven...".

Tot voogden werden benoemd: Mr. Daniel Swaerde-kroon, advocaat te Utrecht, neef, dr. Barnardus Hovius, con-rector in de Latijnsche school alhier, behuwdneef, en mr. Bernardus Swaerde-kroon, advocaat bij het Hof van Holland, voorzoon.

Uit het hiervoren aangehaalde: „den Arabischen Alcoran met eygen hant geschreven" blijkt voldoende, dat Zwaerde-kroon bekend was met den koran en met het Arabisch.

Nog een tweede punt in Dr. Callenbach's artikel kan ik tot klaarheid brengen. Het is namelijk over Zwaerde-croon's later verblijf te Rotterdam en zijn overlijden aldaar.

„Van die latere verblijven te Rotterdam," schrijft Dr. Callenbach, „heb ik evenmin als van zijn overlijden aldaar iets kunnen vinden".

Ik vond echter, dat in de week van 22-28 Maart 1665 als overleden ter Weeskamer te Rotterdam is aangegeven: „Hen-ricus Swaerdecroon, de vrou Sara van den Broeck, in de Lombertstraet ¹⁾ bij de brouwerskuyp, vervoert". Waarheen vervoerd staat er niet bij, waarschijnlijk naar Noordwijk ²⁾.

In het graf der Grootkerk, Middelpand n°. 256, gedekt met de zerk en reeds in 1641 in bezit van den rector der Latijnsche school Hendrik Zwaerdecroon, werd den 8en Maart 1683 nog begraven Wilmina Zwaerdecroon ³⁾. Het graf ging vervolgens in eigendom over aan Petrus en Mag-telda Zwaerdecroon, als erfgenamen van den voornoemden Hendrik Zwaerdecroon; Maggeltje werd begraven 27 April 1703, oud 58 jaar, en Petrus den 9 September 1717, oud

1) Protocol nr. 2107 koop 24 Mei 1664, verkoop 10 Mei 1669 door Theo-philus Swaerde-kroon, wonende te Delft.

2) Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek V blz. 1182. Zie echter ook noot 1 op blz. 91 van het Rotterdamsch Jaarboekje 1915.

3) Zij hertrouwt Olivier van Vlierden, brander, eerst weduwnaar van Maertje Jans de Haes, daarna van Catharina Hubrechts van t Wedde, huwe-lijksvoorwaarden 29 Maart 1667 voor notaris Vitus Mustelius te Rotterdam.

87 jaar. Het kwam daarna in bezit van Agatha Zwaerde-
croon, gehuwd met Martinus Rees, als dochter van Petrus
Zwaerdecroon.

Maar waar „der Turcken heiligh boeck” gebleven is, is
ons niet bekend en het zou toch wel interessant zijn om dit
te weten.

VIJFTIGJARIGE DRIELINGEN

Den 19 dezer¹⁾ was alhier, ten huize van Bernardus van
der Beck, gevierd de vijftigjarige Verjaardag van Drielingen,
geboren in hetzelfde Huis, genaemd de Eendragt²⁾, als van
de voorschreven Bernardus van der Beck, Maghtildis van
der Beck, vrouwe van Joannes Bakkers, en Cornelia van
der Beck, vrouwe van Anthony Witbols, zijnde alle drie
nog gezond en door hen drie 25 kinders ter weereld gebragt.
Waarop zeker Dichter de volgende regels toegesteld heeft:

Dus wilde, op 's Weerelds vloed
Gods gunst een hallevē eeuw bewaren
Dees Drie, van hunne Kindsche jaren,
In Eendragt opgevoed.
Zij will' nog lang hun 't leven sparen,
En schenk hun eens, bij de Engelenscharen,
Het zaligend genot van 't hoogst Drieēnig goed.

Nederlandsche Jaarboeken 1747.

1) 19 Nov. 1747. De doop had plaats 20 Nov. 1697 in de Rosaliakerk.

2) De Eendragt was een groote azijnmakerij aan de Schie.